

Monumentnummer*: 517599

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 november 2000
Kadaster deel/nr: 82991/68

Complexnummer

517598

Complexnaam

Bleekerij Het Wapen van Amsterdam

*Woonplaats**

Gouda

*Gemeente**

Gouda

*Provincie**

Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Blekerssingel	55		2806 AC	Gouda		
Blekerssingel	57		2806 AC	Gouda		
Blekerssingel	56		2806 AC	Gouda		

*Kadastrale gemeente**

Gouda

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3577

Gouda

A

7631

Gouda

A

3578

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

In 1900 werd een bouwblok van drie gelijkvormige WOONHUIZEN in Eclectische stijl met stijlinvloeden van de Neo-Hollandse Renaissance aan de Blekersingel opgetrokken. De huizen maken met de voormalige Kleederbleekerij 'Het wapen van Amsterdam', eveneens uit 1900, onderdeel uit van het complex Blekersingel 55;56;57;58. De portretten boven de vensters zijn gemaakt door de Goudse modelleur C.P. Clemens.

Het woonhuis op nummer 57 was bestemd voor de directeur van de blekerij.

N.B. Uitgesloten van de bescherming van rijkswege zijn de aluminiumkozijnen in voor- en achtergevel van nummer 57.

Omschrijving

De drie woningen zijn opgetrokken uit machinale baksteen in schoon metselwerk (kruisverband) op een hoge hardstenen plint. Ze zijn ieder voorzien van een afzonderlijk dak, dat bestaat uit een, dwars op de straat geplaatst, afgeplat schilddak. Het voorste dakschild (met houten lijst) is vergroot, waardoor het dak erachter grotendeels aan het zicht wordt onttrokken. Het middelste dak (nummer 56) is gedekt met gesmoorde kruispannen; de overige hebben niet originele asfaltshingles.

De op nagenoeg rechthoekige plattegrond opgetrokken woningen zijn drie maal drie traveeën breed en bestaan uit twee bouwlagen met een kap. Aan de voorzijde een lijstgevel gevormd door een wit gestucte fries met diamantkoppen en een licht uitkragende daklijst, die wordt ondersteund door rijk gedecoreerde hermen (middelste woning) en rijk gedecoreerde consoles met bladmotief (twee buitenste woningen). De lijst wordt bij iedere woning onderbroken door een gemetselde topgevel, die bij de buitenste twee woningen bestaat uit een tuitgevel met hardstenen afdekplaten. De uitgemetelde tuit steunt op een gestuct arkeltje en wordt bekroond door een samengestelde spits; in de tuit is een ijzeren sierwerkje binnen een ovale lijst aangebracht. De gemetselde top van de middelste woning bestaat uit een getrapte gevel met aan weerszijden van de 'hals' geprofileerde, gestucte klauwstukken; de top wordt bekroond door een gestucte lijst met fronton en samengestelde spits; in de top is een ijzeren sierwerkje in een ovale lijst aangebracht. De gevel is verder geornamenteerd met gestucte, bewerkte en witgeschilderde speklagen en gestucte aanzet- en sluitstenen in de ontlastingsbogen boven de vensters, waarvan de sluitstenen zijn gedecoreerd. Ter markering van de afzonderlijke woningen staan lisenen op een risalerende, in de plint opgenomen, sokkel; ook in de daklijst is een risalerend deel als afsluiting van de liseen. Tussen de plint en de begane grond zijn hardstenen platen aangebracht voorzien van een diamantkop.

In de eerste bouwlaag bevinden zich drie keer twee rechtgesloten vensters en rechts daarvan een inpandig portiek en op de tweede bouwlaag bevinden zich drie keer drie rechtgesloten twee-ruits schuiframen. Onder alle vensters lopen de hardstenen lekdorpels als een horizontale band (waterlijst) door over de gehele breedte van de gevel. De rechtgesloten schuiframen op de begane grond zijn voorzien van boogvelden met siermetselwerk met stucwerk (middelste woning) en rijk sierstucwerk met bladmotief (twee buitenste woningen) en ontlastingsbogen met gestucte, bewerkte en witgeschilderde aanzet- en sluitstenen. In de sluitstenen bevinden zich portretten, die Paul Krüger en andere leiders uit de Boerenoorlog voorstellen. Het portiek is bereikbaar via een hardstenen stoep met drie treden. Het portiek is betimmerd met panelen, die voorzien zijn van profiellijsten. De entree bestaat uit een niet originele deur met bovenlicht.

De ontlastingsbogen van de getoogde vensters met schuiframen op de verdieping zijn eveneens voorzien van gestucte aanzet- en sluitstenen. De sluitstenen zijn rijk gedecoreerd. In de top van de twee buitenste woningen bevindt zich een rechtgesloten schuifvenster waarvan de boogtrommel en de ontlastingsboog rijk gedecoreerd zijn met sierstucwerk: in het boogveld houden engelen een cartouche vast met respectievelijk de tekst "Anno" en "1900". Als sluitsteendecoratie is respectievelijk een mannen- en een vrouwenhoofd afgebeeld. Ter hoogte van de bovendorpel is een gestucte horizontale band aangebracht, die aan weerszijden van het venster in siermotieven eindigen. De gemetselde top van de middelste woning heeft een getoogd schuifvenster onder een ontlastingsboog met gestucte aanzet- en sluitstenen en een gestucte band ter hoogte van de bovendorpel, zoals bij de andere topgevels.

De achtergevels bestaan uit schoon metselwerk waarin speklagen verwerkt zijn. De zandstenen speklagen zijn afwisselend ongeschilderd, wit of grijs geschilderd (schildering niet bij bescherming betrokken). De kap van iedere woning wordt doorbroken door een dakkapel. Onder de licht uitkragende daklijst bevindt zich een fries met bewerkte vlakken. De achtergevels risaleren met - afwisselend per woning - een uitbouw over twee lagen met een plat dak, waarin onder meer de keuken gesitueerd is en een uitbouw over één laag, eveneens met plat dak, die als serre gebouwd is. Op de serres bevinden zich (op de nummers 56 en 55) terrassen. De openslaande balkondeuren worden geflankeerd door zijlichten. Het geheel is voorzien van bovenlichten met daarboven één ontlastingsboog met natuurstenen aanzet- en sluitstenen. Nummer 57 heeft een afwijkende achtergevel, die uitgerust is met drie afzonderlijke vensters met boven elk venster een ontlastingsboog met aanzet- en sluitstenen. De sluitstenen zijn voorzien van een diamantkop. In de boogvelden zijn leeuwenkopjes verwerkt.

INWENDIG bestaan de woningen uit een begane grond, een verdieping en een zolder. In het nagenoeg gave interieur van Blekersingel 55 bevinden zich onder meer in de gang en in de hal een marmeren vloer, marmeren lambrizing, plinten, dorpels en neuten. Voorts zijn er stucplafonds met duivelkoppen, paneeldeuren en een houten trap met een trappaal in eclectische stijl.

In het nagenoeg gave interieur van Blekersingel 56 bevinden zich zowel op de begane grond als op de verdieping onder meer paneeldeuren (grotendeels met plaatmateriaal afgetimmerd), kamers en suite met paneel-schuifdeuren, eenvoudige schouwen van zwart marmer en stucplafonds met duivelkoppen. In de entreehal en gang bevinden zich een marmeren vloer, marmeren lambrizing en stucplafonds. Voorts is er een houten trap met eclectische trappaal.

In het bijzondere, nagenoeg gave interieur van Blekersingel 57, de directeurswoning van de blekerij, is de originele indeling grotendeels behouden. De keuken is onderkelderd. De kelder is voorzien van troggewelven met ijzeren liggers, plavuizen en een fruithok. Voorts zijn er keldervensters met draairaam en diefijzers. In het interieur bevinden zich onder meer kamers-en-suite met schuifdeuren (oorspronkelijk met panelen, nu met ruiten), marmeren schouwen en rijke stucplafonds. In de gang bevinden zich onder meer stucplafonds, een marmeren vloer, plint en neuten en een gemarmerde houten lambrizing. Het tochtportaal is voorzien van een marmeren lambrizing. De tochtdeur is uitgevoerd met geetst glas in de deur en het bovenlicht. De houten bordestrap is gehout, net als de lambrizing langs de trap, in de gang (op de verdieping) en de paneeldeuren. De latei tussen trap en verdiepinggang is geprofileerd en rijk gedecoreerd, onder meer met een herme.

Waardering

De woningen Blekersingel 55;56;57 met bijbehorend interieur zijn van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als uitdrukking van een inmiddels verdwenen industrie. Bovendien nam Gouda als blekerij-centrum op boven-lokaal niveau een belangrijke plaats in in deze bedrijfstak.
- als voorbeeld van een bouwstijl (Eclectisch) en -tijd en vanwege de detaillering en het materiaalgebruik.
- van stedenbouwkundig belang als beeldbepalend onderdeel van een gesloten gevelwand en vanwege de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met de blekerij.

- van belang vanwege de redelijke mate van herkenbaarheid en gaafheid.

Het complex vertegenwoordigt enige zeldzaamheidswaarde als uitdrukking van een inmiddels verdwenen bedrijfstak.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis